

Εκπαιδευτική Ημερίδα Μουσειακής Αγωγής
με θέμα: «ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΑΕΙ ΜΟΥΣΕΙΟ»

Εισήγηση Γ': «Μουσεία-Μνημεία – Σχολεία: Πολιτισμός και Κυπριακή πραγματικότητα»

Λουκία Λοίζου Χατζηγαβριήλ

Πρόεδρος Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO

Περίληψη

¹ Η Κύπρος έγινε κράτος-μέλος της UNESCO στις 6 Φεβρουαρίου 1961. Έκτοτε έχει υπογράψει και ακολουθεί ή εφαρμόζει πολλά από τα ψηφίσματα, προγράμματα και στόχους που αποφασίζει και προωθεί η της ΟΥΝΕΣΚΟ. Τα προγράμματα αυτά αφορούν ανάμεσα σε άλλα τη διαφύλαξη, προβολή και προώθηση της εκπαίδευσης, των επιστημών και του πολιτισμού.

Η Κύπρος είναι από τις λίγες περιοχές στον κόσμο που ο Πολιτισμός τους αρχίζει από το 10.000 χιλιετία περίπου π.Χ.. Η πυκνότητα και η ποσότητα αρχαιολογικών ευρημάτων είναι πολύ ψηλή σε αναλογία έκτασης και πληθυσμού. Η Γεωγραφική της θέση ήταν πάντα μια ευλογία και μια κατάρα για τον τόπο και είχε σαν αποτέλεσμα ο Πολιτισμός της νήσου να δεχθεί, να πάρει αλλά και να δώσει στοιχεία που συνθέτουν μια αξιόλογη και μοναδική πολιπολιτισμική ταυτότητα.

Οι περισσότεροι αρχαιολογικοί χώροι και τα μνημεία της Κύπρου βρίσκονται πολύ κοντά σε χωριά, πόλεις και κοινότητες ενώ τα Κυπριακά Μουσεία

κρατικά ή ιδιωτικά αυξάνονται χρόνο με τον χρόνο συμβάλλοντας έτσι στις στην προστασία και προβολή του Κυπριακού πολιτισμού, της τέχνης της ιστορίας της κοινωνίας, της λαογραφίας και πολλών άλλων θεμάτων που συνθέτουν τον Κυπριακό Πολιτισμό. Τα τραγικά γεγονότα του 1974 έχουν σημαδέψει τον πολιτισμό μας και την αυθεντικά κυπριακό χαρακτήρα του τόπου ενώ τα κοινωνικά και άλλα προβλήματα που δημιουργήθηκαν εξακολουθούν να αποτελούν εμπόδιο στην ολοκλήρωση του χαρακτήρα των γενιών που έζησαν που ζουν και θα ζήσουν στον τόπο.

Τα Σχολεία, Δημοτικά, Γυμνάσια και Λύκεια πρέπει να εκμεταλλευτούν αυτό τον πολιτιστικό πλούτο που διαθέτει ο τόπος και να το αξιοποιήσουν. Πρέπει να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες να πολεμήσουν μέσα από τον πολιτισμό και την ζωντανή ιστορία τις πληγές του τόπου. Μπορούν να συμπεριλάβουν και να εντάξουν ειδικές επισκέψεις σε μνημεία και μουσεία έτσι ώστε οι μαθητές να μάθουν και να διδαχθούν την ιστορία του τόπου, την τέχνη, την γεωγραφία αλλά και πολλά άλλα θέματα που περιλαμβάνονται στο αναλυτικό τους πρόγραμμα.. Άνθρωπος χωρίς παρελθόν είναι άνθρωπος χωρίς μέλλον. Ας εκμεταλλευτούμε το **Curriculum Vitae**

Παρουσίαση

Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί φίλοι,

²Στις αρχές της σχολικής χρονιάς 2009-2010 και ενώ ακόμα το Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο ³ετοιμαζόταν να επαναλειτουργήσει στην αυλή του κτηρίου ανάμεσα στους εργάτες και τις σκαλωσιές είχαμε μια πρώτη συνάντηση με την κυρία Βιολάρη και Τιμοθέου για να δούμε πως θα προχωρούσε το θέμα των εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του Μουσείου για την νέα σχολική χρονιά ⁴και συζητήσαμε και την προοπτική να διοργανωθεί στο τέλος της χρονιάς μιας ημερίδα με στόχο την Μουσειακή Αγωγή.

⁵Το Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο επαναλειτούργησε τον Ιανουάριο του 2010 με νέους μόνιμους εκθεσιακούς χώρους, με πια σύγχρονη μουσειολογική και μουσειογραφική προσέγγιση και κυρίως με ένα νέο πρόσωπο που στόχο έχει να φέρει το κοινό ανεξαρτήτως ηλικίας και γνώσεων σε ένα χώρο που του ανήκει, που παρουσιάζει την ιστορία της Λευκωσίας αλλά και την ιστορία όλων εμάς.

2

3

4

5

⁶Στόχος μας είναι να έχουμε ένα μουσείο για όλους, ένα μουσείο κοντά στα σχολεία και την εκπαίδευση, ένα μουσείο μέσα από το οποίο με ευχάριστο και σύγχρονο τρόπο ο επισκέπτης να μαθαίνει, να μπορεί να εμπλουτίσει τις γνώσεις του και να τις αναπτύξει ανάλογα.

⁷Όταν το Μουσείο λειτούργησε το 1989 ο βασικός μας στόχος ήταν η επιμονή στην διοργάνωση ⁸Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων γιατί ξέραμε ότι έπρεπε να προχωρήσουμε ένα βήμα παραπάνω και να προσφέρουμε στο κοινό κυρίως τους ⁹ντόπιους την ευκαιρία να επισκεφθούν τα Κυπριακά Μουσεία και να μάθουν κυρίως δύο πράγματα:

1. ¹⁰ότι τα μουσεία δεν είναι απλά οι χώροι εκείνοι που μας έπαιρναν με το σχολείο για να χάσουμε μάθημα¹¹
2. ¹²ότι τα κυπριακά μουσεία δεν είναι μόνο για τους τουρίστες.

Οι νέοι μας χώροι περιλαμβάνουν εκτός από τους μόνιμους εκθεσιακούς χώρους, ¹³εκπαιδευτικούς σταθμούς που παρουσιάζουν διαδραστικά προγράμματα, εικονική πραγματικότητα, ειδικά CD ROM, αλλά και μια πιο σύγχρονη προσέγγιση στην επικοινωνία μεταξύ επισκεπτών και εκθεμάτων¹⁴
^{15 16 17}

Στους μερικούς μήνες που λειτουργούμε προσπαθούμε να αξιολογήσουμε το αποτέλεσμα, να το βελτιώσουμε και κυρίως να το ανανεώνουμε και να το εμπλουτίζουμε όποτε αυτό είναι πρακτικά- οικονομικά και ρεαλιστικά δυνατό.

Το σημερινό σεμινάριο που διοργανώνεται μέσα στα πλαίσια της Διεθνούς Ημέρας Μουσείων. Και το θέμα μου έχει τον γενικό τίτλο: Μουσεία-Μνημεία-Σχολεία: Πολιτισμός και η Κυπριακή πραγματικότητα¹⁸.

Ως εδώ καλά. ¹⁹

Όταν όμως άρχισα να γράφω την παρουσίαση μου προβληματίστηκα πάρα πολύ. Μια παρουσίαση που απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς από ένα μη εκπαιδευτικό προκαλεί δέος.

Προσπαθώντας να βρω τον τρόπο με τον οποίο να προσεγγίσω το θέμα προβληματίστηκα αρκετά και τελικά σερφάροντας στο διαδύκτιο βρήκα την αρχή του νήματος.

²⁰Στο Βρετανικό μουσείο ο νέος και πολύ δραστήριος διευθυντής του προσπαθώντας να βρει ακόμα ένα τρόπο επικοινωνίας του μουσείου με το κοινό ξεκίνησε με τη συνεργασία του BBC το πρόγραμμα ²¹Η ιστορία του Κόσμου μέσα από 100 αντικείμενα από τις συλλογές του Βρετανικού Μουσείου. Κάθε εβδομάδα μια σημαντική προσωπικότητα της Βρετανίας παρουσιάζει και εξηγεί 1 αντικείμενο από τις συλλογές του Μουσείου το τοποθετεί στο χρόνο και στον τόπο παραγωγής του και εξηγεί την παγκόσμια σημασία του. Μέχρι τώρα έχουν παρουσιαστεί 35 αντικείμενα.²² Το ενδιαφέρον δεν είναι όμως αυτό. Το ενδιαφέρον είναι ότι άρχισε σιγά σιγά να δημιουργείται ένας ιστός αράχνης στον οποίο άλλα μουσεία, συλλέκτες, ιδιώτες, σχολεία κλπ προσθέτουν τα δικά τους αντικείμενα που είναι παρόμοια, είναι εξέλιξη ή αντιγραφή ακόμα αυτού του σημαντικού αντικειμένου.

²³Τι πιο ωραίο από το να διδάξεις στον μαθητή για τον πέλεκυ – το πρώτο ανθρώπινο αντικείμενο από το να του εξηγήσεις ότι δεν είναι μεγαλύτερο από ένα κινητό τηλέφωνο, ότι φτιάχεται χτυπώντας την πέτρα με άλλες πέτρες και ότι με αυτό ξεκίνησε ο πολιτισμός? Ταυτόχρονα εξηγείται τι είναι πέτρα, τι είδος πέτρα είναι και πως σχηματίστηκε γεωλογικά μια περιοχή, ότι οι πρώτοι άνθρωποι βρέθηκαν στην Αφρική ότι βρέθηκε χιλιάδες χρόνια μετά από ιεραπόστολους, δόθηκε στο Βρετανικό Μουσείο κλπ κλπ.

Συνδυάζεις έτσι γεωλογία/ ανθρωπολογία/ γεωγραφία/ αποικιοκρατία/ μουσειολογία κλπ κλπ.

19

20

21

22

23

Μπορείτε να μπειτε στο site του Βρετανικού Μουσείου, να δείτε περισσότερα, να δείτε ακόμα και τα σύντομα φιλμάκι που ετοιμάστηκαν για κάθε ένα αντικείμενο.

Δεν θα σταθώ όμως περισσότερο στο Βρετανικό Μουσείο²⁴.

²⁵Η τρίτη εγγραφή που εγκρίθηκε και περιλαμβάνεται στον κατάλογο των Μνημείων της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς έγινε στις 2 Δεκεμβρίου 1998 και περιλαμβάνει τους αρχαιολογικούς χώρους του Νεολιθικού οικισμού της Χοιροκοιτία.

Τα τρία κριτήρια στα οποία στηρίχθηκε η εγγραφή τους είναι:

1. Ο εξαιρετικός βαθμός διατήρησης των αρχαιολογικών καταλοίπων, που έχει προσφέρει και θα συνεχίσει να προσφέρει επιστημονικές πληροφορίες ύψιστης σημασίας αναφορικά με την εξάπλωση του πολιτισμού από την Ασία στο Μεσογειακό χώρο.
 2. ²⁶Η σημασία του χώρου στην μελέτη των αρχών της μόνιμης εγκατάστασης ανθρώπων σε οικισμούς στην περιοχή της Μεσογείου αλλά και πέρα από αυτή.
- και
3. ²⁷Ο σημαντικός ρόλος της Κύπρου στη μετάδοση του πολιτισμού από την Εγγύς Ανατολή στον Ευρωπαϊκό χώρο.

²⁸Στοιχεία αποδεικνύουν ότι άποικοι από γειτονικό ηπειρωτικό χώρο εγκαταστάθηκαν στην Κύπρο προς τα τέλη της 7ης χιλιετίας φέρνοντας μαζί τους νέα είδη φυτών και ζώων που είχε ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη του προκεραμικού νεολιθικού πολιτισμού στην Κύπρο.

²⁹Ο οικισμός της Χοιροκοιτίας ιδρύθηκε και κατοικήθηκε κατά την 5 χιλιετία π.Χ. και βρίσκεται 6 χιλιόμετρα από την νότια ακτή του νησιού σε ένα ορεινό τοπίο στους πρόποδες της οροσειράς του Τροόδους. Ο πληθυσμός της εκτιμάται να ήταν γύρω στα 300 άτομα.

²⁴

²⁵

²⁶

²⁷

²⁸

²⁹

³⁰Πίσω από τον οχυρωματικό περίβολο, οι οικίες στην Χοιροκοιτία ήταν η μια δίπλα στην άλλη.

Τα οικοδομικά υλικά ήταν η πέτρα, οι άψητοι πλίνθοι και η λάσπη. Η ολοκλήρωση ενός τόσο σημαντικού έργου, δομημένου βάση ενός προκαθορισμένου σχεδίου, αποτελεί έκφραση μιας σημαντικής συλλογικής προσπάθειας, με λίγα ανάλογα παραδείγματα στην περιοχή της Εγγύς Ανατολής. Παραπέμπει στην ³¹οργάνωση μιας κοινωνίας με σαφή διαστρωμάτωση, που είναι σε θέση να συντονίζει τις απαραίτητες εργασίες τόσο για την οικοδόμηση όσο και για την συντήρηση κοινωφελών έργων αυτής της κλίμακας.

Ο οικισμός της Χοιροκοιτία είναι ένα από τα πολλά στοιχεία που συνθέτουν τη Κυπριακή Πολιτιστική κληρονομιά.

Από τη θέση μου τώρα ως Προέδρου της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής Ουνέσκο θα ήθελα να ανοίξω μια μεγάλη παρένθεση και να σας μιλήσω για την Ουνέσκο και την Κύπρο.

³²Η ΟΥΝΕΣΚΟ

Ιδρύθηκε το 1946 σαν ένας κλάδος του οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών, για την διαφύλαξη και προβολή και ³³προώθηση της εκπαίδευσης, των επιστημών και του πολιτισμού.

³⁴Από την στιγμή που ο πόλεμος ξεκινά μέσα στο μυαλό των ανθρώπων, είναι μέσα στο μυαλό των ανθρώπων που πρέπει να οικοδομηθεί η άμυνα της ειρήνης

Αναφέρει το καταστατικό του οργανισμού και με βάση τη διακήρυξη αυτή προωθούνται τα προγράμματα και οι αποφάσεις.

³⁵Η Κύπρος έγινε κράτος-μέλος της UNESCO στις 6 Φεβρουαρίου 1961. και έχει υπογράψει και ακολουθεί ή εφαρμόζει πολλά από τα ψηφίσματα, προγράμματα και στόχους που αποφασίζει και προωθεί η γενική γραμματεία της ΟΥΝΕΣΚΟ και η Γενική Συνέλευση.

30

31

32

33

34

35

³⁶Το 1972 αποφασίζεται η ίδρυση του γραφείου για τα Μνημεία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

³⁷Στόχος είναι η εγγραφή μνημείων η περιοχών οι οποίες αποτελούν σημαντικό στοιχείο της πολιτιστικής κληρονομιάς μιας χώρας αλλά ταυτόχρονα έχουν και ξεχωριστή σημασία για τον παγκόσμιο πολιτισμό. Η απόφαση για να ενταχθεί ένα μνημείο ή χώρος στον κατάλογο δεν είναι απλή υπόθεση.

³⁸Πρώτα πρέπει η χώρα που υποβάλλει την αίτηση να τεκμηριώσει τους λόγους υποβολής της με βάση κριτήρια και κανονισμούς που έχουν αποφασιστεί. Στη συνέχεια υποβάλλεται η αίτηση με όλο το συνοδευτικό υλικό και εξετάζεται από ειδική επιτροπή.

³⁹Η Κύπρος επικύρωσε τη Σύμβαση το 1975 και ξεκίνησε τις διαδικασίες για εγγραφές μνημείων και χώρων της στο πιο διάσημο αρχείο του κόσμου, τον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO

<http://whc.unesco.org>

⁴⁰Από τη στιγμή που ένα μνημείο ή χώρος ενταχθεί στον κατάλογο η χώρα στην οποία ανήκει οφείλει να το προστατεύσει και να το διαφυλάξει για τις γενιές που θα έρθουν. Το γραφείο της ΠΠΚ επιθεωρεί σε τακτά χρονικά διαστήματα τα μνημεία και αναθεωρεί τον κατάλογο ανάλογα. Και όντως είναι φορές που αφαιρούνται από τον κατάλογο.

Αμέσως μετά την υπογραφή της Σύμβασης από τη Κυπριακή Δημοκρατία ο τότε Πρόεδρος της Κύπρου στην ΟΥΝΕΣΚΟ αείμνηστος Κωνσταντίνος Λεβέντης με τη συνεργασία του Τμήματος Αρχαιοτήτων ετοίμασε μια σειρά προτάσεων για να συμπεριληφθούν μνημεία από την Κυπριακή Πολιτιστική Κληρονομιά στο Κατάλογο της παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Από τις προτάσεις έγιναν αποδεκτές 3

⁴¹Η **πρώτη εγγραφή** στον καταλόγου της ΟΥΝΕΣΚΟ έγινε το 1980 με πρώτο τα μνημεία στην Πάφο (Παλαίπαφο και Νέα Πάφο)

⁴²Η **δεύτερη εγγραφή** έγινε το 1985 και περιλαμβάνει τις Βυζαντινές και τις Μεταβυζαντινές εκκλησίες του Τροόδου.

⁴³Η **τρίτη εγγραφή** έγινε στις 2 Δεκεμβρίου 1998 και περιλαμβάνει τους αρχαιολογικούς χώρους του Νεολιθικού οικισμού της Χοιροκοιτία.

36

37

38

39

40

41

42

43

⁴⁴Αξίζει να σημειωθεί ότι έγιναν προσπάθειες και για την εγγραφή των Ενετικών τειχών της Λευκωσίας τα οποία θεωρούνται μνημεία και πρότυπο της οχυρωματικής αρχιτεκτονικής της Αναγέννησης χωρίς όμως επιτυχία γιατί όπως είπαν το μνημείο δέχθηκε πολλές επεμβάσεις από τη σύγχρονη περίοδο.

⁴⁵Πολύ φοβάμαι ότι αν δοθεί ακόμα μία άδεια για κτίσιμο κέντρων αναψυχής κοντά στην Ασίνου και αυτό το εξαιρετικό μνημείο θα διαγραφεί από τον κατάλογο για να μην μιλήσω για την Πάφο.

⁴⁶Η Κυπριακή Δημοκρατία εξακολουθεί να υποβάλει και άλλες προτάσεις συμπεριλαμβανομένων και της περιοχής του Τροόδους σαν μοναδική γεωλογική περιοχή με Παγκόσμιο ενδιαφέρον. ⁴⁷ ⁴⁸Το Φικάρδου επίσης είναι μια άλλη ενδιαφέρουσα αίτηση⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹.

⁵²Η ΟΥΝΕΣΚΟ το 2003 έχει εγκρίνει μια νέα Σύμβαση που αφορά την Αύλη Πολιτιστική Κληρονομιά.

⁵³Τι είναι η ΑΥΛΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ?

⁵⁴Είναι η ζωντανή μας παράδοση που μεταδίδεται από γενιά σε γενιά σε προφορικό κυρίως επίπεδο.

⁵⁵Αυτή περιλαμβάνει παραδοσιακούς χορούς, θέατρο, μουσική Ήθη και έθιμα μιας περιοχής. ⁵⁶Πρακτική γνώση και εμπειρία σε θέματα που αφορούν την φύση αλλά και τον πολιτισμό.

⁵⁷Η Κύπρος υπέγραψε τη σύμβαση το 2007 και αμέσως υπέβαλε και 2 αξιόλογες προτάσεις. Από αυτές εγκρίθηκε επί του παρόντος το Λευκαρίτικο Κέντημα και κατοχυρώθηκε σαν κατ' εξοχήν κυπριακό παραδοσιακό κέντημα που χαρακτηρίζει μια κοινότητα της Κύπρου, τα λεύκαρα, που συμβάλλει στην οικονομική και εμπορική δραστηριοποίηση της κοινότητας και που εξαπλώθηκε και έγινε γνωστό παγκοσμίως με την ονομασία που χαρακτηρίζει την περιοχή που άρχισε να δημιουργείται.

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

⁵⁸ Εκκρεμούν μια δεύτερη αίτηση της Κύπρου που αφορά τα Τσιαπτιστά σε σχέση με την Κυπριακή διάλεκτο.

⁵⁹ Με τη συνεργασία πολλών μεσογειακών χωρών υποβάλλεται σύντομα και μια κοινή αίτηση για τη μεσογειακή διατροφή.

⁶⁰ ICOM

⁶¹ Κάτω από την ομπρέλα της Ουνέσκο λειτουργεί ακόμα ένα σημαντικό οργανισμός – τμήμα. Το Διεθνές Συμβούλιο Μουσείων. Ιδρύθηκε ο 1946 με στόχο να βοηθήσει στην ανάπτυξη και κατοχύρωση των Μουσείων σαν χώρους που κατεξοχήν προβάλλεται και διαφυλάσσεται ο πολιτισμός και τα δημιουργήματα του ανθρώπου.

⁶² Μουσείο είναι ένα μη κερδοσκοπικός οργανισμός στη υπηρεσία της κοινωνίας και της ανάπτυξης της. Είναι ανοικτό για το κοινό, εμπλουτίζεται, διαφυλάττει, ερευνά, παρουσιάζει και προβάλλει για σκοπούς μελέτης, εκπαίδευσης και ευχαρίστησης, υλικά για τον άνθρωπο και το περιβάλλον του⁶³.

⁶⁴ Μουσεία λειτουργούσαν από την αρχαιότητα. Στη Μεσοποταμία, στην Αλεξάνδρεια,⁶⁵ ιδιωτικές συλλογές ⁶⁶ στην Ευρώπη^{67 68} γίνονταν αφορμή και ήταν χώροι εκμάθησης ^{69 70} άλλων πολιτισμών, φυσικής ιστορίας κλπ^{71 72 73 74}.
⁷⁵ Το αρχαιότερο Μουσείο στην Ευρώπη θεωρείται το Ασμολιαν. ⁷⁶ Που ιδρύθηκε στο τέλος του 18^{ου} αιώνα από τον Λόρδο Ασμολ για να συμβάλει στην εκπαίδευση των φοιτητών του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης. Το Λούβρο και το Βρετανικό Μουσείο λειτούργησαν αργότερα.

⁷⁷ «Μουσεία» μπορεί να είναι:

58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77

- Φυσικής ιστορίας, αρχαιολογικά, εθνογραφικά, μνημεία και ιστορικοί χώροι
- Ιδρύματα που κατέχουν συλλογές και εκθέτουν ζωντανά δείγματα φυτών, ζώων, όπως βοτανικοί κήποι
- Επιστημονικά κέντρα και πλανητάρια
- Μη κερδοσκοπικές πινακοθήκες
- Κλπ κλπ

Εν συντομία θα σας παρουσιάσω πιο κάτω την ιστορία των κυπριακών Μουσείων.

⁷⁸Το μουσείο Πιερίδη στη Λάρνακα είναι το πρώτο Ιδιωτικό μουσείο. Ιδρύθηκε το 1839.

⁷⁹Ο Συλλέκτης – Αρχαιοκάπηλος Τσεσνόλα διατηρούσε στη Λάρνακα το δικό του Μουσείο από τα ράφια του οποίου τα αντικείμενα πωλούνται στους επισκέπτες.

⁸⁰Το 1883 Ιδρύεται το Κυπριακό Μουσείο.

⁸¹Το 1950 ιδρύεται από τον Αδαμάντιο Διαμαντή το Μουσείο Λαϊκής Τέχνης. Σήμερα το μουσείο λειτουργεί υπό την εποπτεία της Αρχιεπισκοπής και της Εταιρείας Κυπριακών Σπουδών. Ενώ από πολύ πιο πριν ο Κωνσταντίνος Σπυριδάκης ιδρύει τα Μουσεία του Παγκυπρίου Γυμνασίου με στόχο να συμβάλει στην εκπαίδευση των μαθητών του σχολείου⁸².

⁸³Το 1984 ιδρύθηκε το ⁸⁴Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο. Το 1995 το Μουσείο της Κυπριακής Νομισματοκοπίας του Πολιτιστικού Ιδρύματος της Τραπέζης Κύπρου, το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας στη Λάρνακα πιο πρόσφατα το Μουσείο Θάλασσα στην Αγία Νάππα και ακόμα πιο πρόσφατα το Καλλινίκειο Δημοτικό Μουσείο Αθηνών^{85 86 87}.

^{88 89} Είναι γεγονός και με βάση τις στατιστικές που έχουμε ότι ειδικά ο αριθμός των Ιδιωτικών Μουσείων στην Κύπρο έχει αυξηθεί κατά πολύ ιδιαίτερα τα τελευταία 20 χρόνια.

⁹⁰Κάθε χωριό, κάθε πόλη, κάθε μικρή κοινότητα έχει κοντά της ένα μουσείο, ένα αρχαιολογικό χώρο, ένα κομμάτι από αυτό που στο σύνολο του δημιουργεί τον πολιτισμό του τόπου μας.

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

⁹¹ ⁹²Τα Μουσεία σήμερα δεν είναι απλά χώροι με αντικείμενα πίσω από βιτρίνες.

Δεν θα ήταν άραγε πολύ ωραίο τα σχολεία να υιοθετούσαν ένα πολιτιστικό χώρο και να προσπαθήσουν μέσα από τον χώρο αυτό να διδάξουν τους μαθητές αυτά που χρειάζονται για το μάθημα της ιστορίας, της γεωγραφίας, της επιστήμης, των μαθηματικών, της τέχνης?

⁹³Τα Μουσεία, οι αρχαιολογικοί μας χώροι, οι εκκλησίες, τα μνημεία είναι παντού. Το κάθε ένα και όλα μαζί είναι η Κύπρος. ⁹⁴Ένα ιστός αράχνης που απλώνεται παντού.

Το τμήμα Μουσειακής αγωγής έχει ξεκινήσει εδώ και μερικά χρόνια να ετοιμάζει προγράμματα επισκέψεις σε συγκεκριμένα μουσεία και χώρους. Νομίζω ότι είναι καιρός να επεκταθεί στα αρχαιολογικά μνημεία-

Στη Χοιροκίτια θα μάθουν για τους πρώτους Κύπριους

Στη Πάφο για τους Πτολεμαίους, τους Ρωμαίους, τους πρώτους χριστιανούς, στις μοναδικές εκκλησίες της βυζαντινής και μεταβυζαντινής Κύπρου θα γνωρίσουν τον κόσμο της Κύπρου τον Νικηφόρο Μάγιστρο, τον Συμεών Αυξέντη, την οικογένεια του την θρησκευτική μας παράδοση, την ιστορία της παλαιάς και κενής διαθήκης. Στον Μαχαιρά, στο Παλαιχώρι, στον Αγρό, στον Αι Γιώρκη της Πέγνιας θα μάθουν για τον αγώνα του 55-59 ενώ στο Μετόχι του Κύκκου θα γνωρίσουν πότε έφθασαν οι Άγγλοι στην Κύπρο.

Είναι πολλά τα θέματα που μπορώ να παρουσιάσω.

⁹⁵Στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας του Λονδίνου το πρώτο έκθεμα στην αίθουσα της Γης είναι ένα κομμάτι κυπριακός χαλκός- που συνδέεται με το άγγιγμα του Μίδα ενώ μόλις ανεβεί ο επισκέπτης στον όροφο που ξεκινά η γένεση της γης βλέπουμε φωτογραφίες και υλικό από το δικό μας το Τρόδος⁹⁶.

Εμείς τα έχουμε όλα αυτά.

Κλείνοντας θα ήθελα να κάμω μια εισήγηση.

Μπορούν 100 σχολεία της Κύπρου να παρουσιάσουν την ιστορία μας σε σχέση με τους αρχαιολογικούς – ιστορικούς- μουσειακούς χώρους που έχουν πιο κοντά τους.

⁹⁷Ίσως αυτό να είναι το θέμα για τη σχολική χρονιά 2010-2011.

90

91

92

93

94

95

96

97